

## Szerkesztői iroda:

Belmagyar-utca végén (Mária-fly-ház), a hová a lap szellemi részét megillető közlemények ezimzendők.

## Az „Ellenzék” előfizetési díja:

Egész évre . . . 16 forint. Negyedévre . . . 4 forint.  
Félévre . . . 8 forint. Egy hónapra . . . 1 ft 50 kr.

## Egyes szám ára 5 krajczár.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat.

## Kéziratok nem adatnak vissza.

## ELLENZÉK.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

## Kiadó-hivatal:

Kolozsvárt, Belközép-utca 33-ik szám.

Egy négyszög centiméternyi tér ára 4 krajczár. Gyárosok, kereskedők és iparosok árkedvezményben részesülnek.

Reklám sora 1 forint.

Bélyeg-illeték minden hirdetés után 30 kr.

Hivatalos közlemények sora 5 forint.

Nyilttéri cikkek garmond sora után 20 kr. fizetendő.

## Az „Ellenzék.”

Lapunk multjával nem kérkedünk; jövője miatt nem aggodunk. A multrol nem mondhatunk egyebet, mint azt, hogy mindig és minden kérdésben a kötelesség szavára hallgatunk. A jövő iránt nem táplálunk egyéb reményt, mint azt, hogy Erdély magyar közönségének ezental is szüksége lesz olyan organumra, mely teljesen független a szókimondásban, s becsületes hűséggel követi elveiben a magyar állam történeti hivatását.

A jót, mit eddig nyújtottunk: igyekszünk megtartani; a gyarlóságot, mellyel mi sem voltunk megkímélve: igyekszünk leszozni. Így haladunk a tökéletesség felé buzgósággal és kitartással.

Politikai vezéreszménk: a független magyar államiság. E vezéreszme jöli meg illetünk irányít cikkeinkben.

Társadalmi vezéreszménk: az egyenlőségnek, a humanizmusnak és az igazságnak érvényesülése. E végből üldözük a korrupciót, a szervilizmust és az elősdiakat a haza testén.

Irodalmi vezéreszménk: a magyar törekvések ápolása, a lábrakapott nyagimáds ostromozása, az erkölcsileg ikamós és nemzetileg cynikus irány megvetése.

Gazdasági vezéreszménk: a földirtok érdekeinek óvása, az ipar föpentése az osztály verseny nyitgai alól; a kereskedelem fejlesztése a magyar orgalmi és a pénzügy önállósítása révén.

Midőn hazánk érdekeit szolgáljuk: közönségünk érdekeinek teszük eleget. Lapunk lámpavilág, mely nem önmagáért ég, hanem másokért.

Bartha Miklós, Magyar Mihály, főszerkesztő, szerkesztő.

## Az „Ellenzék” ár:

Egész évre . . . 16ft  
Félévre . . . 8ft  
Negyedévre . . . 4ft  
Egy hónapra . . . 1ft 50 kr.  
Egy szám . . . . . 5 kr.

## KÉRELEM

Igen kérjük i. t. előfizetnket, kegyeskedjenek az előfizetések megújításánál a könyvkereskedők közvetítésé mellett, mert ők ezen közvetítés fejében 0, 15 sőt még ennél is nagyobb százalékot szoktak a beemlőtt díjakból levonni, a lapnak nagy hátrányára szolgál.

## Az „ELLENZÉK”

kiadóhivatala.

## Uj esztendő.

Soha ilyen rossz esztendő le nem zajlott Magyarország népei felett, mint a milyen ez, a melynek utolsó óráit éljük.

És soha olyan kevés reménykedéssel nem tekinthettünk a jövő Év elé, mint a milyen reménytelenül állunk a Jövőt illetőleg most, ennek az esztendőnek az utolsó óráibaan.

Eddig is ugy voltunk már jó darab idő óta — főleg mióta ezt az újabb alkotmányos korszakot éljük — hogy mindig a Jövőtől vártuk azt, a mit a Multban nem tudtunk megszerezni, mindig a Jövőben kerestük azt, a mit a Multban elérnünk nem sikerült.

És mit tapasztaltunk?

Hát rendszerint azt, hogy a Jövő nem váltotta be a reményeinket és a Jelen rendszerint vagy rosszabb volt a Multnál, vagy még örvendünk lehetett, ha csak annyi bajt hozott nemzetünkre, mint a mennyit a megelőző esztendőben átéltünk.

Am, jó darab idő óta még is ez a most letűnőben lévő esztendő az, a mely tultett valamennyi elődjén és ez a most közeledő új esztendő az, a mely legkevésbé kecsegtet azzal, hogy jobb lesz a régienél.

Az a szerencsétlen közkormányzati politika, a melynek minden gonosz-sága báró Bánffy Dezső személyéhez fűződik, minden téren megtermette a maga keserű gyümölcsét.

Ez a legközönségesebb emberi képességekkel is alig bíró férfi a nemzet örök szerencsétlenségére feltolta magát az ország első közjogi méltóságára.

Kormányzója lett az országnak, s vezére annak a parlamenti pártnak, a mely mint többség az ország dolgait igazítja.

És ez a kormányzó és ez a vezér egyebet sem volt képes érvényesíteni az ő magas állásában és az ő kiterjedt hatáskörében, mint azt a mértéktelen hatalomvágyat és azt az erőszakot, a melyből ez a szerencsétlen ember, egész közpályáján táplálkozott.

Soha a Gondviselés ugy el nem felejtkezett Árpád nemzetéről, mint akkor, a mikor lehetővé tette, hogy az országhelyettes nagy és súlyos gondjait ez a balvégzetű férfi vegye magára.

Azt hisszük, egészen felesleges munkát végeznénk, ha Magyarországra

politikai, társadalmi, gazdasági közállapotait akarnók megrajzolni most, az esztendő utolsó óráiban, abból a célból, hogy mindenki előtt kézzelfoghatóvá tegyük azt a tételt, hogy közállapotaink soha olyan korrumpáltak nem voltak, mint a milyenek a maiak és soha olyan kevés reménységgel nem tekinthettünk a jövő elé, mint a milyenel most indulunk az 1899-ik esztendőnek.

Az a politikai rendszer, melyet Bánffy Dezső honosított meg, nemcsak a politikában érezte káros hatásait, hanem minden téren felidézte azt a veszedelmet, a mely társadalmi és gazdasági életünket, sőt még közérkölcseinket is romlásba sodorta.

A hol a romlás és az általános nemzeti veszedelem oly nyilvánvaló tényekben jelentkezik, mint most Magyarországon, ott nem szükséges a bizonyítási eljárást bevezetni.

A mi most ebben az országban jó idő óta történik, mindenki által látható és mindenki által érthető dolog.

A kereskedelem, a gazdaság, az ipar soha olyan szomorú képét az általános pangásnak nem mutatta, mint a milyennek ma láthatjuk. És soha ezt az általános pangást, mint szülő okra, a politikai közérkölcsök romlására több joggal nem vezethettük vissza, mint a hogy ezt most tehetjük.

Nem arról kell most beszelnünk, hogy rossz a közkormányzati rendszer, hogy romlottak a politikai közérkölcsök és veszedelemben forog az alkotmány; ma fájdalom arról kell elmélkednünk, hogy Magyarországon összes életviszonyaiban feltartóztatlanul végzi romboló munkáját az a végzetes politikai közszellem, a mely teremtő atyjának — Bánffy Dezső bárót valja.

Isten különös kegyelmének kell tekintenünk, hogy e súlyos viszonyok között is rendelt férfiakat, a kik az ország legfőbb testületében teljes elszánt-sággal kelljenek védelmére a veszélyeztetett közszabadságnak és a megtámadott alkotmánynak.

Az a páratlanul lelkes és elszánt küzdelem, melyet a nemzeti érdekek elszánt harcossai folytatnak a hatalom és pártja ellen, az egyedüli, a melyben még reményeinket fektethetjük az iránt, hogy az a súlyos megpróbáltatás, a melynek korát ma éli a nemzet — talán a nélkül fog felettünk elvonulni, hogy a nemzet kiépülhet a bajaiból és becsületesebb férfiak vezetése mellett

valaha még boldogabb idöket is meg fog érn.

Most, mikor ennek az évnek az utolsó órái is leperegnek, — még mindig nem tudjuk, mit hoz az a néhány óra: jobbat és biztatóbbat-e, mint a milyenben ma van részünk? Beáll-e a rég várt fordulat. Alig tudnók meghatározni.

A mit oly hosszú időn át csak rontottak, a mit mindekkorig oly bűnös könnyelműséggel döntöttek a veszedelembé, azt csak hosszú idök becsületes munkája javíthatja meg.

Most nemcsak az Esztendő, hanem Hazánk sorsa is fordulóponton áll.

Hová fog egyik és másik kijutni, — nem tudhatjuk . . .

Am, a mikor oly súlyos a veszedelem, a mely egy elfutó esztendő méhében született meg és a mikor a nemzet minden életviszonyában a rombolás szelleme olyan lelketlen pusztítást visz végbe, akkor csakugyan óhajtanunk kell, hogy az a gonosz esztendő, a mely ennyi bajt hozott reánk, muljék el minél hamarább.

Senki ebben az országban nem fog busulni tovatúntén.

Am, bár sok jót attól sem várhatunk, a mely most lesz eljövendő, de a mely olyan közelségben van ahhoz a másikhoz, a melynek gyors eltűnését óhajtjuk, mégis megrendül most a szívünkben e komoly pillanatokban valami kis sugara a reménynek, a mely azzal biztat, hogy talán még fog jobb idő is virradni a magyarra.

Az Isten, a ki mindnyájunk felett uralodik — tán még visszafogadja kegyelmébe a magyart, s meg munkálja számukra azt a rég óhajtott boldogabb jövőt.

Ebben a reményben kívánunk mindenkinek

## Boldog Uj Évet!

## ORSZÁGGYÜLÉS.

Budapest, decz. 31.

A képviselőház tegnap tartotta utolsó ülését ebben az évben.

Az utolsó ülés oly jelenetek között folyt le, melyeket örökre emlékeztetéssé tettek a hatalmi erőszak és kormányzati vágy. Az ülés végén történt ugyanis, hogy felállott Kossuth Ferencz s kijelentette s a többiek közt a következőket mondotta:

Szükségesnek tartom a függetlenségi párt

és legjobban. Olyan arez és olyan hang, mint az övé, nem volt több. A más különben tökéletes jelemnek csak az az egy hibája volt, hogy Itáliában szeretett lenni, a helyett, hogy haza jöjjen.

— Álmodta-e valaha, hogy egy férfinak milyen szép lehet az arca? kérdé tőlem. Képzelen egy barna, büszke, gyöngéd és parancsoló arcot, mely minden női szívet magához vonz — arcot, mely mindig az egekre látszik nézni és lent a földet alig látja. Ez az én fiam. Ő ilyen. Láttam aszszonyokat, kik fiannak a mosolyát, ajkairól a szavakat, szeméből egy pillantást lestek; de ő nem látta azokat. Ő látja az egeket világító csillagokat, de a mezőkön lévő virágokat nem veszi észre. Midőn Dunroomba jön, megmutatom magának a fiam arczképét és midőn az arcát látta, jobban megfogja azt érteni.

Igy történt, hogy sokat gondolkoztam és nagyon magas véleményt alkottam Lord Saxonról, mert az anyja folytonosan ő róla beszélt és mindig dicsérté.

— Ha jobban hasonlítana a többi férfiakhoz, mondá sóhajta, ha volna ámbicziója, nem törődne azzal, hogy mi a ezéja. De ő többet gondol egy eltört szoborra, mintegy parlamentben lévő székre. Egy régi kép nagyobb varázsszal bír előtte, mint bármínő világi méltóság.

A zene, festészet és szobrászat az a három dolog, a mit legjobban szeret; és ő egy angol főnemes, egy nagy birtok ura, egy régi nagy családnak a feje!

Bátorkodtam azt sugalmazni, hogy nem szükséges, hogy a főnemeseknek mindnyájuknak egyforma izlésük legyen; de Lady Saxon elégedetlen volt, a miért fia az idejét és alkalmait a művészetre fecsérli, a helyett, hogy egy angol főnemesnek a rendes életét

nevében kinyilatkoztatni azt, hogy a függetlenségi párt nem hátráltatta volna meg azt, hogy a kormány megkapja a felhatalmazást és nem hátráltatta volna meg azt sem, hogy a többség akarata érvényesüljön a kisebbségnek akarataival szemben, ha ezen akarat a törvénynek keretein belül mozgott volna. (Ugy van! Élénk helyeslés balfelől.) Minthogy ez nem történt meg, az ország színe előtt felelőssé teszem a kormány. (Élénk helyeslés balfelől.) és a kormányt támogató többséget, azért, mert csak is azért, hogy az ország sarkalatos törvényeit kijátszhassa és hogy a törvények világos szavai ellen kormányozhasson, kész alkotmányserést követni el. (Ugy van! balfelől.)

A haza legszentebb érdekei nevében tiltakozom az ellen. (Zaj és mozgás jobbfelől. (Halljuk! Helyre! balfelől), — hogy megsértessék az az alkotmány, a melyre a király megesküdt. (Igaz! Ugy van! balfelől.) A királyi eskü a nemzetnek bizonyos jogokat adott; a kormányra pedig, sőt magára a királyra is, köteleességeket rótt. (Zajos helyeslés és éljenzés balfelől. Mozsás, zaj jobbfelől.)

Horánszky Nándor: Csatlakozik Kossuth szavaihoz. Konstátja, hogy a megoldást az a rémuralom akadályozta, mely a párturalmat fenn akarja tartani mindenáron. (Tetszés és taps.)

Molnár János: Csatlakozik Kossuth szavaihoz.

Szentiványi Árpád kijelenti a maga nevében, hogy csak ezután fog küzdeni obstukcióval az ellenzék a Bánffy kormány ellen. (Zajos tetszés és taps.)

Polonyi Géza csatlakozik azokhoz, a miket Kossuth a függetlenségi párt nevében mondott s üdvözlí Szentkirályt szavaiért. E bucsu pillanatban azonban a pragmatika szankezió biztosítja az uralkodást és ezért viszont az uralkodó az alkotmány megtartására kötelezi magát. (Zajos tetszés és taps.)

Ivánka Oszkár: Kétféle kibontakozás lehetséges. Az egyik az, hogy a képviselőház többsége arra a meggyőződésre jut, hogy nem szolgálja az érdekszővettséget. (Zaj.)

Gajári Ödön: Közbekiált valamit.

Ivánka Oszkár: Nincs nálam megfizetve se a szó, se a toll, se a kard. (Nagy zaj.)

Felkiáltások: Kinél van! Halljuk az elnököt.

Madarász József elnök: Tessék a tárgynál maradni.

Ivánka Oszkár: Ha a békés megoldás akadályokba ütközik, akkor mi a legelszántabb küzdelemre leszünk készen. (Zajos taps.)

Gajári Ödön: Ivánka Oszkár szavait

— Az én férjem — mondá — erősen konzervatív volt és én nem hiszem, hogy a fiam a Whig és Tory között lévő különbséget tudná. A férjem soha sem engedte, hogy a birtokán épülethez való fát vágjanak; a fiam mindig a képek gondozásáról ír. De ő olyan jó, hogy ez egy nagy hibája felett nem volna szabad zugolódnom.

— Az én fiam egy álmodozó — mondá egy reggel, midőn Jesmond Denebe áthajtott. Őt a szép iránti szenvedélyes szerelme félrevezeti. Ő szépséget fedez fel ott, hol mások semmit sem látnak.

Egy karnak a hajlása, egy nyaknak a bájós tartása, egy egyenes sötét szemöldök szépsége gyönyörűséget ad neki. Tényleg, ő azon emberek egyike, félig művész, félig lángész, a kik „a falevelet esni hallják.” Érti-e, hogy ez a mondat mit jelent?

— Képzelné tudom — válaszolám.

— A fiannak az az elmélete, hogy a szép helyes megértése és helyes kultiválása által a világot rendbe lehet hozni. Ő a szígon realitás világában egy álmodozó és nagyon félek, hogy az álmodozásai egykor keserű bánatot fognak neki okozni. Bár meg-nősülne!

— Talán az kigyógyítana az álmodozásából, — mondám nevetve.

Ezután mi mentünk át Dunroomba.

Mialatt a nagy némén a vendégekkel beszélgetett, Lady Saxon hozzám jött és lassu hangon azt mondta.

— Jöjjen velem a boudoiromba. A fiam arczképe ott van és azt megakarom magának mutatni.

Követtem őtet. Valami szokatlan különös érzés fogott el és a szívem gyorsabban dobogott. Inkább ugy éreztem magamat, mint ha élő személyt mentem volna megnézni, mint egy arcképet.

## AZ „ELLENZÉK TÁRCZÁJA.

1898. deczember 31.

## A mults jövő.

Ezer éve annak,  
Hogy itt a magyarnak  
Árpád hat szerzett.  
Hol annyifelsőség,  
A magyartitűtség,  
Szép virá tennett.

Ezer év annak,  
Hősoke lakarnak  
Hazánkban a halmok.  
Sok viros század,  
A törő tatárhad,  
Végigport rajtok.

Ezer év annak  
Nagyak és szabadnak  
Látt ezt a népet,  
Mely az alkotmányért,  
Jogt szabadságért,  
Ez csatán vértett.

Ez évé annak,  
Hő büszkén ragyogtak  
Nemzetünknek egén:  
A dögcszeretett,  
Jézret, becsület  
Mindenfélé erény.

mult dicső fényén,  
jelen sötétjén,  
önnyeim fakadnak . . .  
ha szebb jövőt várunk.

## Megbánás.

## A tövisék és naracsvirágok szerzőjéről.

— Angol regény. —

Az „Ellenzék” részére fordította: AMICA.

II.

(Folytatás.)

(3)

Kemény dolog egy leánynak a saját szerelmi történetét elmondani, a hogynekem kell azt tenni, elmondani azt az édes álmod, mely azelőtt jött, mielőtt tudtam, hogy szép örökségem egy tragédia színhelye lesz, elmondani azt a szép szerelmi álmod, mely ugy jött hozzám, mint egy, az eddig ösmeretnél újabb, fényesebb és magasabb színvonalu életnek a revelációja.

A Dunroonnak nevezett régi kastély ugyanazon vidéken és ugyanazon ragyogó tengerparton állott. Jesmond Denebél nagyobb volt, ámbar nem volt éppen olyan festői; de azért a régi uradalmak között Dunroonnál kevés volt szebb. A Doon folyó futott rajta keresztül. A dombtetéről, melyen állottam, láthattam a Saxonok ősi fészékének, Dunroonnak a magas tornyait és bástyáit.

Némi idő mulva Jesmond Denebe való letelepedésünk után Lady Saxon meglátogatót bennünket és az első pillanattól kezdve, hogy meglátott, meleg érdeklődéssel viseltetett irántam.

— A Jesmondok és a Saxonok számos nemzedékek óta jó barátok voltak, mondá; barátkoztak, szerefték és egybeházasodtak.

Rég reá szolgáltunk —

Ezer éve annak! . . .

Fülei Sz. Lajos.

Különösnek látszik, hogy maga és én, maga egy fiatal leány és én egy vén asszony legyünk ilyen két régi családnak az egyedüli képviselői.

— De kegyednek van egy fia, jegyzém meg, mert Lord Saxonról sokat hallottam beszélni.

— Nem ugy értem — szakított félbe gyorsan.

Természetes, hogy a Saxonoknak a fiam a képviselője. Azt szándékoztam mondani, hogy különösnek látszik, hogy a ház és birtok gondja kettőnknek a vállát nyomja.

Az én fiam Olaszországban van és nem tudom, hogy mikor fog visszajönni.

Ekkor mély felindulással az arczán, reám nézett. — Fiam, több nekem az egész világnál — folytatá. Ő a szívem gyökere, a szemem világa. A világ árnyék nekem, de ő tisztán és világosan domborodik ki előttem. Életemnek az a nagy fájdalma, hogy ő távol él tőlem, hogy a művészetet jobban látszik szeretni a természetnél és Itáliát Angliánál. Én nem tudom azt megérteni: de, ugy van.

Lady Saxon még mindig szép és jól konzervált asszony volt: szerette a drága ruhákat, értékes prémekeket, gyémántokat és csipkéket. — Másoktól hallottam mondani, hogy a fia „művészeti-mániában” volt. Már elmúlt öt éve, mióta eltávozott hazulról, mely idő alatt az anyja folytonosan Dunroonban lakott és a fia számára mindent ő igazított. Gyakran mondták, hogy ha az anyja nem emlegette volna folytonosan, a saját birtokán elfelejtették volna, hogy Lord Saxon él a világban.

Nagy nénémmel együtt megszerettük Lady Saxont és gyakran megtörtént, hogy órákig hallgattam türelmesen, miatt ő kedves fiának a szép tulajdonságairól beszélt. A fia volt előtte a legszebb, legkedvesebb



nem veheti mára. A törvénytelen kormányzásért a felelős az ellenzék, a mely a házszabályok visszaélésével idézte elő az obstrukciót.

Madarász József elnök figyelmezteti a szónokot, hogy ne polemizáljon az elnökkel, mert különben megvonja tőle a szót.

Gajári Ödön: Majd meglátom, hogy a tudatlanság szemben is úgy fogja-e magyarázni a házszabályokat.

Madarász József elnök rendutasítja Gajarit.

Bánffy Dezső báró szólásra emelkedik. Az ellenzék óriási zajban tör ki, s nem engedi a miniszterelnököt beszélni.

Verik a padokat ökleikkel a képviselők s kórusban zengik:

— **Hazudni fog! Ki vele!**

Madarász József elnök a nagy zaj miatt az ülést tíz percre felfüggeszti.

Szűnet után Bánffy Dezső báró szólásra emelkedik.

Az ellenzék pokoli zajjal fogadta. — Ezért se engedjük beszélni! — kiáltják torkukszakadástól.

A kormánypartiak közre fogják a miniszterelnököt, a ki a nagy zajban bele fog beszédébe. Csak a szája mozgásáról lehetett észrevenni, hogy a miniszterelnök beszél.

S ezzel az ülés a legnagyobb izgatottság között véget ért.

## A politikai helyzet.

Budapest, decz. 30.

Bánffy Dezső erőszakossága folytán immár bizonyos, hogy január 1-én **ex-lex** állapotba jut az ország, s mint benfentesi hirdetik, Bánffy elvan határozva, törvényen kívül is tovább kormányozni.

Mit neki alkotmány, neki csak többség kell, mely vakon kövesse s minden törvényteleneségére és szószerzésére rámondja az áment.

Azonban dacára 3 milliós többségének, az ő uralkodásának napjai is megvannak számlálva, mert már Bécs-felől is olyan szelek fujdogálnak, melyek úgy elseprik ő ex-lencziáját a miniszterelnöki székből, hogy csak rossz emléke fog még egy darabig kísértetni a házbán.

A Sándor József, Szöcs Pálók hiába borulnak le az ő nagysága előtt, hiába ránt kardot mindegyre Gajári Ödön, többé ez az ember fenn nem tartható, mert a ki ezredesek alkotmányunk ellen merle felemelni büntetését, annak pusztulnia kell s hitvány, gyáva lenne a nemzet, ha továbbra is megtűrné az ország élén.

Mint a M—g. értesül, az ex-lex-állapot bekövetkezése igen deprimalólag hatott a szabadelvű párt számos tagjára. Voltak nagyon sokan, a kik abban bíztak, hogy Bánffy báró az utolsó napokban fel fog emelkedni az alkotmányos érületi államférfi magaslatára, de a bekövetkezett tények keserves csalódásban részesítették ezeket.

A szabadelvű párt tagjainak sorában van azonban egy 25—40 tagból álló csoport, kik a törvényen kívüli állapot létesítésével nem

A boudoir egy nyugatra néző elegáns szoba volt; a szelíd világosság Dunroon urának, Lord Saxonnak a képére esett.

Hallgatva állottunk előtte. Lady Saxon felém se fordult, hogy azt mondja: — „Ez az én fiam“. Az arczépre nézve, ösztönzerűleg tudni látszottam, hogy a szép iránti szeretetért miért nem tehetett és az aszszonyok miért szerették őtet, Lord Saxonnak nagyon szép, sőt ígéző arca volt. Fejének fejedelmi tartása, a szabályos vonások, az egyenes barna szemöldökök, az éles büszkeséggel és szenvedéllyel telt barna szemek — olyan szemek, melyeknek hatalmában állott másokat fékezni, az a szabályos száj, melynek kifejezésében a férfi szilárdsága és a női gyöngédséggel egyesült — és egészbe véve az az arc olyan volt, mely akár képből, akár élve látva, örökké kísértette az embert. — A mint ott állottam, a vászonra festett kép szépségét csudálva, a szemek az enyémbe látszottak nézni.

— Ez az én fiam — mondá Lady Saxon, miután egy ideig e különös ígérettel bíró képre néztünk.

Miért állottam ottan oly gyorsan dobogó szívvel és lángoló arccal? Miért reszkettek a kezeim? Azok a gyöngéd barna szemek miért voltak oly hatással reám? Lady Saxon felé fordultam.

— Szabad a fia nevét kérdezni? — mondá.

— Lionel, — volt a mosolyogva adott válasz; de itthon mindig, Nellonak hívtuk.

Ismét hallgatásba merültem.

— Az ő arca tele van erővel, mondá az anyja büszkén.

— Igen — válaszolám öntudatlan jóslással; de az az erő el van rejtve. Még nem fejlődött ki. Álmódzásait végig kell álmódni és aztán —

— Ah és aztán! — ismétlé az anyja sóhajtozva.

(Folytatása következik.)

esenek sehogy sem megelégedve és báró Bánfytól világos, semmi kétséget sem tűrő felvilágosításokat kívántak az iránt, hogy a kormány semmiféle reakzionárius lépést addig, míg a törvényen kívüli állapot fenn fog állani, nem fog elkövetni.

Ennek a csoportnak megbízásából, melynek élén Széll Kálmán és Radó Kálmán állanak, tegnap Széll Kálmán felkereste a miniszterelnököt és tőle felvilágosításokat és nyilatkozatot kívánt az iránt, hogy a kormány sem a Házat feloszlatni, sem elnapolni nem fogja és a klotürt nem hozza be, mint azt tervezik.

A legújabb hírek szerint **Bánffy melesztését befejezett ténynek lehet tekinteni.**

Ezt a hirt erősen megerősíti az a körülmény, hogy nem Bánffy ment fel Bécsbe referálni a helyzetről, hanem Fehérváryt küldte a királyhoz.

Fehérváry pedig mielőtt felment, a kormány több kiváló emberével konferált, különösen hosszasan Széll Kálmánnal, kiről ma már egészen határozottan beszélnek, **hogy ha Bánffy nem tudja visszalépésre bírni, ki fog lépni a kormánypartból**, mert a törvénytelen állapot idején nem akar a kormány támogatói között lenni.

Báró Fehérváry bécsi útjától igen sokat várnak s lehet, hogy már új év első napján a helyzetben oly fordulat fog előállni, mely az alkotmányellenes kormányzást megfogja szüntetni.

## Kik haltak meg Kolozsvárt?

A mai nappal letűnő 1898 folyamán elhunyt nevezetesebb egyének névsora a következők:

Vadadi Filep István ügyvéd, unitárius egyháztanácsos és a kolozsvári egyházközség derék gondnoka jan. 10-én halt meg. Dr. Szamosy Jánosné, szül. Sanseye Klotild egyet. tanár özvegye, meghalt Kolozsvárt jan. 11-én. Ábrahámfalvi Ugron Sándorné, szül. Malomvizi Kendeffy Rózsalia, meghalt Kolozsvárt jan. 15-én. Özv. Modt Endréné, szül. Hebenstreit, Grosz Anna Kővári ügyvéd anyósja, meghalt jan. 24-én. Nagy és kis hindi Hindy Árpád „Kolozsvár“ felelős szerkesztője és tulajdonosa, az „Itthon“ írói kör elnöke, a párisi „Union Amicale Universelle des Journalistes“ alelnöke, az „Erdélyi Irodalmi Társaság“ tagja stb., meghalt jan. 31-én. Kendi Findy Henrik nyilv. rendes egyet. tanár, meghalt febr. 13-án. Petersberger Frigyes, m. kir. főerdész, meghalt febr. 17-én. Csikszentmártoni Szabó Béla meghalt febr. 22-én. Érsekújvári Gyarmathy Miklós, az ev. ref. collegium főgondnoka, az ev. ref. theologia facultás főgondnoka, az erd. ev. ref. egyházközség tanácsának tagja, a m. kir. Ferencz József tud. egyetem államtudományi vizsgáló bizottság tagja, a III. oszt. vaskosrona rend tulajdonosa stb. meghalt mártus 2-án. Mixich Lajos m. kir. posta és távírda számtanácsos, meghalt márcz. 6-án. Orbán József kibédi volt czukrász, téglagyáros, meghalt márcz. 11-én. Pápay Sámuel nyug. bányatiszt, meghalt márcz. 14-én. Csakó János 48-49 honvéd, meghalt márcz. 14-én. Id. Propper Ferencz rajztanár meghalt márcz. 17-én. Glück József róm. katolikus főeleml iskolai tanító, meghalt márcz. 21-én. Id. Léczfalvi Mihály László, városi tisztí orvos és képviselő, több egyet. orvosa, az ev. ref. egyház presbyterje, meghalt márcz. 31-én. Ifj. Horváth János városi polgár, meghalt márcz. 31-én. Egri Kovács Sándor, nyug. belügyminiszteri iroda-igazgató, meghalt ápr. 20. Özv. Thury Elekné, szül. br. Incezdí Lujza M.-Palatkán, meghalt ápr. 25-én. Vranay Mihály 48-as honvéd, meghalt május 3-án. Dr. Salzbauer János kegyesrendi misés pap, tiszteletbeli kormánytanácsos, házi lelkiatya, nyug. gymn. tanár, a Szt. József finevelő-intézet igazgatója, a kanonjog doktora, a F. J. tudomány egyetemen az egyházjognak nyilv. rendkívüli tanára, a Ferencz József-rend lovagja, a károlyfehérvári püspöki szent-széki elnöke, az erd. róm. kath. státusgyűlés tagja, stb., meghalt 1898. május 16-án. Magyar-Gyermónostori br. Kemény Ödöné szül. Kaali Nagy Gizella, meghalt máj. 18-án. Toroczko-szentgyörgyi özv. gr. Thoroczka Miklósné szül. botheni gr. Bethlen Johanna, meghalt május 18-án. Id. Gombos József városi polgár és földbirtokos, meghalt június 20-án. Angyal János városi polgár és földbirtokos, meghalt június 22-én. Léczfalvi dr. Mihály László gyakorló orvos, műtő, középiskolai egészségügyi tanár, meghalt jul. 6-án. Homorodoklandi özv. Csiky Józsefné szül. Benczeneci Gáman Eszter, meghalt aug. 2-án. Ifj. Farkas János hegedűművész, a „Hubay-quartett“ tagja, meghalt aug. 3-án. Magyar-Nagy-Sombori Sombory András almai járási főszolgabíró, meghalt szept. 5-én. Dr. Velis Simon hidropatha orvos, sebész, szülész és szemész, a kolozsvári „Vizgyógyintézet“ igazgató orvosa, meghalt szept. 10-én. Juhász András 48-49-es honvéd, városi polgár és kútmester, meghalt okt. 2-án. Meskó Bogdán központi szállító, meghalt okt. 12-én. Deésfalvi és szőkefalvi id. Belényesi Zsigmond földbirtokos, meghalt okt. 24-én. Urbanecz Ede m. kir. posta és távírda főtiszt, meghalt okt. 25-én. Török-Becsei Sissányi Erzsébet özv. gróf Leiningen-Westeburg Károlyné másodsziben férjezett özv. belhoni gróf Bethlen Józsefné 1848-49. huszárszázados özvegye, meghalt nov. 2-án. Jenőffy Jenő m. kir. erdőfelügyelő, meghalt nov. 4-én. Kiss Lajos 1848-49-iki 27-iki zászlóalj honvédszázados, meghalt 1898. nov. 17. Hódmező Könyvtár

Albert Zoltán vasuti hivatalnok, tart. honvédhadnagy, meghalt decz. 1-én. Dr. Tutsek Sándorné sz. Szilágyi Mariska, meghalt decz. 7-én. Özv. dr. Scheitz Antalné szül. Bodor Vilma, meghalt decz. 26-án. Id. dr. P. Abraham Antal egeresi körjegyző, megh. decz. 29. Bányai Béla iparos, Szenkovich Márton zeneconservatorium alelnöke, id. Váradi József iparos Sebesi Antal 48-as honvéd, Ecsedi István 1848-49. honvéd községbírósi hivatalnok, Lészai Ferencz M.-gorbo. U. ott temetődött, Csiki András 48-49-es köztiszt, Korbuly Gergely magánzó, Zagrab János 48-49-es honvéd szabó, özv. Groisz Gusztávné a képviselő édes anyja, Kolozsvári Lajos ajtoni földbirtokos, özv. Frankis Jánosné, Kemény Mihályné, Hamary Béla édesanyja, Bedekovits Otília birtokosné, Mák Roza, Mák Ferencz testvére, özv. Wimmer Miksáné gr. Karaczai Eldin, Schmidtmeier Lajos fodrász, özv. Simon Elekné, Náduvvari László főszolgabíró, Farkas András 48-49-es honvéd, dr. gróf Eszterházi János, idős. Békési József, Szász Béla egyetemi tanár, László Jánosné gör. kath. főesperesné, Czobel János, Horváth Józsefné, Krizsán Juliánna, Csikutsnádi Darvas János bácsi róm. kath. plébános. Toth Károly tanár, Sántai Sándor m. á. v. főigazgató, Bodnár József, cs. és kir. tisztí Casino szakácsa, Turos Márton gazda, Wachsmann Mihály, ifj. Tamássy Péter birtokos, Márkus János ev. ref. egyt. titkárja, Simon János 48-49-es honvéd, Formanec Ferencz birtokos, Gombás Károly 48-49-es honvéd huszár.

## B. u. é. k.

A ki nem tudja, hogy mi az a sodor, a melyből az embert ki szokták hozni, gondoljon erre a négy betűre és azonnal érzi, hogy hogyan mászik ki ebből a sodorból. Ez a négy betű kabbalisztikus jelvény, a mely azt jelképezi, hogy a kellemetlenségek soha nem szűnnek meg. Az új év olyan, mint a régi, az embernek mindenért meg kell fizetnie, még azért a boldogságért is, a mely nincs meg, a négy betű arra való figyelmeztet, hogy az ember nem élhet magának. Még a leendő boldogságába is beleavatkoznak az embertársak, mikor semmi közük sincs hozzá. A legnagyobb boldogság az, ha az embert békén hagyják, ettől fosztanak meg a jövőd boldogság kihasználásával.

A b. u. é. k.-nak, mint mindennek a világon, kétféle formája van. Az egyiket a közönyösök, a másikat az érdeklődők írják az újévi kártyákra. Amazok névjegyeket küldenek, ezek képes kártyákat hoznak. Amazok a postást hozzák az ember nyakára, emezek önmagukat. Azok nem törődnek velünk, ezek önmagukkal törődnek. Azokat még nem bánjuk, ezeket már dühösködünk. Azok ez üres udvariasságot juttatják eszünkbe, ezek az erszényünk ürességét. Micsoda különös jelképesség az, hogy akkor, mikor az életnek egy új szaka köszönt ránk, az üresség áll előttünk! A legkellemetlenebb üresség: az üres kéz. Azé, a mely tőlünk várja a tartalmat.

A b. u. é. k. talán legerősebb magyarázója annak, hogy miért lehetetlen a demokrácia. Az a társadalom, amelyet a borraláló két részre oszt, nem lehet egyenlő. Az egyik a borralalót adja, a másik kapja. A b. u. é. k. ára a borralaló netovábbja. Nem szolgálatok felülfizetése, nem is megvesztegetés, hanem a jele, hogy a kiváló még annyira sem egyenlő velünk, hogy a jó kívánságát ingyen elfogadjuk. Kérem, ez nem morálfilozófia, hanem egy olyan embernek az okoskodása, akinek újév után nem marad egybe, csak az okoskodásra való kedv. És ez is elmeügy.

Dehogyan nem kellene a jó kívánság ingyen, de nem adják. Én szívesen lennék demokráta, de öök nem akarnak azzá lenni. Erőnek erejével arisztokratává tesznek meg: Az a b. u. é. k. kártya a rám erőszakolt nemes levél. A vérem nem lesz tőle kék, hanem meghül. Attól a tapasztalatától, hogy a boldog új év ellenkezője már is bekövetkezett.

Milyen édes a szilveszteri virrasztás után álmódozva belealudni az új esztendőbe! Van-e valaki, aki ezt az édességet érezte? Nincs; már hajnalban fölveri a b. u. é. k.

Sorra jelenik meg a **b. u. é. k.-ával**:

1. A járdaseprő.
2. Lámpagyújtató.
3. Szinlaphordó.
4. Levélhordó.
5. Kéményseprő.
6. Főpinceér.
7. Mellékpinceér.
8. Oldalpinceér.
9. Újsághordó.
10. Távirathordó.
11. Szőlőpásztor.
12. Boltőr.
13. Utezaszeprő.
14. Harangozó.
15. Stb. stb.

De nem folytatom tovább, mert már is mindennél csak e négy betűt látom:

## B. U. É. K.

## MINDENFÉLE.

Kolozsvár, december 31.

— **Új évi tisztelgések.** Az új év alkalmából holnap délelőtt a szokásos új évi tisztelgésekkel lesznek elfoglalva az egyes állami és más közhatalóságok. A kir. ítélőtábla bírói testületét **Fekete** Gábor elnök elé **Heppes** Miklós tanácselnök vezeti, a főügyészséget **Kozma** Gyula főügyész, tisztelegni fognak ugyancsak az elnökkel a kir. törvényszék és

a kir. járásbírók tagjai, kiket a törvényszék elnöke vezet. Külön tiszteleg ezenkívül a főügyészség és kir. ügyészség személyzete **Kozma** Gyula kir. főügyésznél, a hol **Lázár** Aurél főügyési helyettes fogja a jó kívánságokat tolmácsolni.

Gr. **Béldy** Ákos főispánnal tisztelegni fog a vármegye tisztikara gr. **Lázár** István alispán vezetése alatt és Kolozsvár város tisztikara, kiket **Szvacsin** Géza polgármester fog vezetni. Tiszteleg lesz továbbá a megyei alispán és **Szvacsin** Géza polgármesternél, hol a városi tisztikar nevében **Losonczy** János árvászeki elnök mond üdvözlő beszédet. A m. kir. államvasuti üzletvezetőségénél a tisztikar a jelenlegi helyettes főnök, **Schandl** Mihály előtt fog tisztelegni. Az üdvözlő beszédet **Pollák** Lajos felügyelő tartja. **Stukheil** Gyula pénzügyigazgató előtt a pénzügyi tisztviselők élén **Fekete** Dezső pénzüzigazgató helyettes tart beszédet. Az erdőigazgatósnál br. **Feilitzsch** Ártur erdőigazgató előtt tiszteleg az erdőigazgatóság és erdőfelügyelőség tisztikara.

— **Városi közgyűlés.** Rosszul veződik az esztendő a városi képviselő testületben, akárcsak az országgyűlésben. Megkezdett és félben maradt munka tétetik a jövő esztendőre.

Az a statisztika, a mit tegnap a tárgysorozat 44 pontjának lepergéséről közreadtunk, ma már nem gilt. Ugy történt, hogy a vízvezeték és csatornázásra vonatkozó szabályrendelet folytatásos tárgyalása igénybe vett tegnap is másfél órát. A vita igen hevesen a díjak beszedésének módjait körül forgott. Végre a többség szavazás útján a polgármesternek azt az elhalasztási javaslatát fogadta el, mely szerint a dologra nézve a pénzár, adóhivatal és számvétség vezetőivel érintkezve, ezekkel egyetértőleg a gyakorlati kivitelnek megfelelő javaslatot fog kidolgozni. A gyűlés elhatározta, hogy a szabályrendelet érvényre csak két évre fog kiterjedni, s az érvényesség második éve alatt a szabályrendelet átvizsgálendő és újból tárgyalandó. Delután fél 5 órakor hirdette ki a határozatot **Béldy** Ákos gr. főispán. E szerint a díj beszedési három pontozat kivételével a szabályrendelet elfogadtatván, 30 napi közszemlélre kitétetik s azután megerősítés végett felterjesztik a belügyminiszterhez.

A vízvezeték ügy után a járdák takarításának szabály tervezete következett. Salamon tanácsos előadta, hogy a legműveltebb államoktól a közép afrikai vadakig mindenütt érvényesül az a közmondás, hogy mindenki a háza előtt söpörjön. Csak Kolozsvárt (Nagy zaj, ellent mondas) kénytelen a hatóság teljesíteni e tisztogatási műveletet. Miután azonban az utcazi gyalogjárók területe oly nagy, hogy a hatóság nem győzi a munkát, viszont a háztulajdonosok közül igen sokan sem házmeister sem olyan eselédet, a ki a járdákat tisztán tartaná, meg nem tartanak, most olyan tervezetet dolgoztak ki, hogy a kecske is jóllakjék s megmaradjon a káposzta is.

Vagyis, ha tetszik a háztulajdonosnak, maga takaríthatja, ha pedig óhajítja, külön díjért a tisztogatási feladatot a városgazdái hivatal is elvégezheti. E szabályzat felett megindulván a vita, igen heves mértéket öltött. Rámutattak a közbiztatásig adó daczára a szeméthordási mizeriákra. Somody István pedig a cseléd mizeriákat hangsúlyozta s ennek okát a hatósági eljárásban látja, a mi miatt nem képes a gazda a cselédjét figyelmeztetni. A vita a hat órán is túl ment s ekkor a gyűlést berekesztette a főispán, kijelentvén, hogy a tárgysorozat folytatálagos tárgyalása a hétfőn d. u. tartandó gyűlésen kerül ismét napirendre.

— **Vízvezetési és csatornázási díjak:**

Kolozsvár város tegnapi közgyűlésén a vízvezetési és csatornázási díjakat így alapította meg:

| Vízdíjak:                                                     | évente       |
|---------------------------------------------------------------|--------------|
| Minden lakrész után . . . . .                                 | 1 frt 50 kr. |
| Minden káddal ellátott fürdőszoba után . . . . .              | 10 „ — „     |
| Minden vízvezetékre szerelt Closet egy ülőhely után . . . . . | 1 „ 50 „     |
| Minden vizelő kagyló után . . . . .                           | 1 „ 50 „     |
| Pisirok után, folyóméterenkint . . . . .                      | 4 „ — „      |
| Istállóban minden ló, vagy szarvasmarha után . . . . .        | 1 „ 50 „     |
| Minden házba vett szarvasmarha, vagy sertés után . . . . .    | 1 „ 50 „     |
| Minden társas kocsi után . . . . .                            | 6 „ — „      |
| Minden szőlőket után . . . . .                                | 25 „ — „     |
| Udvay, vagy kert öntözés után nm.-ként . . . . .              | 0 „ 2 „      |
| 500 nm.-en felüli területért nm.-ként . . . . .               | 0 „ 1 1/2 „  |
| 1000 nm.-en felüli területért nm.-ként . . . . .              | 0 „ 1 „      |
| 2000 nm.-en felüli területért nm.-ként . . . . .              | 0 „ 1 1/2 „  |
| Virágház nm.-re után . . . . .                                | 0 „ 5 „      |
| Építésnél egy nm. falterületért . . . . .                     | 0 „ 2 „      |

Csatorna díjak:

Ama házak tulajdonosai, a melyek a csatorna hálózathoz be vannak kapcsolva a fentebbi díjakon kívül fizetik az alábbi díjakat:

|                                        | évente       |
|----------------------------------------|--------------|
| Lakrész után . . . . .                 | 1 frt 50 kr. |
| Fürdőszoba után . . . . .              | 2 „ — „      |
| Closet-ülések után . . . . .           | 1 „ 50 „     |
| Vizelő kagyló után . . . . .           | 1 „ 50 „     |
| Vizelőhely folyó métere után . . . . . | 4 „ — „      |
| Istállóban minden állat után . . . . . | 1 „ 50 „     |
| Kocsi után . . . . .                   | 1 „ 50 „     |
| Társas kocsi után . . . . .            | 2 „ — „      |
| Szőkő-kut után . . . . .               | 2 „ — „      |

## Útezei kuta. asznati díja.

A hol nincs vízvezeték, minden szobáján 50 krt fizetnek.

Ha az épület a vezetéki kuttól 500 méternél távolabb van, díjfejtés nincs.

— **Bolt tűz.** Ma éjjel fél 4 órakor Kolozsvár főteréről bolti tűzet jeleztek a központi szálloda telefonján. A városi tűzrészeg csakhamar kivonult s konstataulta, hogy a Dávid Antal főtéri házában ütött ki a tűz. A Rác féle vendéglő „kellnerei“-ában történt a gyulás; a tűz az elválasztó deszka falán áttört és behatolt a Segesvári és társa fűszertüzletébe. Itt a bolthelyiség iródaul használt fiúkéjébe kapott be. Meggyült az íróasztal, a jégkaszten és több utca eső gyűlékony tárgy. Két hordó petroleumot, a mely napifogyasztásra volt be helyezve, már a lángokból mentettek ki a tűzoltók. A városi tűzrészeg kívül önkéntesek is számosan gyűltek össze s Polez Rezső főparancsnok, Bartha Gergely főparancsnok helyettes és Böhm Mihály osztály parancsnok vezetése alatt derekasn hozzá láttak a munkához. Két csőre szerelték s két irányból is megtámadták a tüzet. Oly körülményekkel dolgoztak a tűzoltók, hogy a kár alig 250 frtra tehető. A bolt biztosítva volt. A tűzoltók reggel 6 óráig dolgoztak. A telefon éjjeli szolgálatnak ezáltal is mutatkozott a haszna. A tűzoltókat ez utón verbuválták össze s tekintettel arra, hogy helyhez kötött bolti tüzzel volt dolguk az éjjeli időben nem riasztották a közönséget rémes harang jelzéssel.

— **Amateur-fénykép kiállítás.** A gróf **Esterházy** Miguel védnöksége alatt jan. 10. 11. 12-én rendezendő műkedvelő fénykép kiállítás iránt a fényképszettvel foglalkozók és a nagy közönség oly nagy érdeklődést tanusítanak, hogy a rendező bizottság a kiállítást nem az Egyetemi körben, hanem a **New-York emeleti dísztermében** fogja rendezni, a hol a több százra menő művészi ívvel fénykép három nap reggeltől estig megtekinthető lesz.

A rendező bizottság e helyen is felkérte a királyt, a kik e kiállításban való részvételüket bejelentették, hogy képeiket a helyi díj egyútt január másodikán reggelig az Egyetemi körbe (Jókai u. 4. sz.) haladéktalanul beküldjen sziveskedjenek.

— **Ásványár.** Az Erd. Muz. egy ásvány és földtani gyűjteményét fűtik nyitva lesz minden vasárnap d. e. 10-12 óráig.

## Kőváry Endre műterméb.

Kolozsvár jeles arcképfestője, **Kőváry** Endre id. szívesen különös előszeretettel és ambícióval dicősködik Erzsébet királyné képének nagyságú képen dolgozik. A képet Szilágyi megye özőnsége készítette a megye számára, a melynek ugyancsak elkészítette a királyné szintén Kőváry által festő képe. Aalmunk volt a királyné most készült képét a műtermében megtekinteni. Mondhatjuk, hogy az egyike lesz a nagy királyné lebbb képeinek s egyike e királyné festő művés legbecsesebb alkotásainak. A kép Kollertanár ama fényképe után készült, melyben a királyné teljes díszben, gyönyörűen díszített pompás fehér és preme ruhában látható, fején a királynői diadém. A készülőbe lévő képet a napokban megtekintette báró **Wesselényi** Miklós, Szilágyi megye főispánja, a ki igen hűzelgően ilatkozott annak sikerült voltáról.

— **Jégport.** A tornakerti korecs pályán vasárnap délelőtt zene mellett korecsolyászás.

## Új évi köszöntés megváltár.

Boldog újévát kívánunk Sebesta Jakab kolozsvári derék pörge minden ismőnsének, újfélének és jó baktáinak. Sebesta Jakab, hómegváltás magáéa szokásos újévi b. u. é. kártyák küldözgése alól, 10 frtot küldött a szerkesztőségünk azzal a kérréssel, hogy a Bem innepélyl kapcsolatos célzár jassuk. Midőn köszöntet mondunk a derék polgártárs szép ajányáért az ő nevében őszinte boldog újét kívánunk.

— **Vívás.** A kolozsvári torna-vívóklubban a karddal és tőlválvó vívási tanfolyam 1899. január 2. ávakezdődik. Beiratkozóni naponta este 6-8 óráig a gyakorló órák. Díjak karddal vívóknál egy óra 1 frt. Tőlválvóknál egy óra 2 frt. A ki még nem vő tagja a vívó-iskolának az egyszer s mindenkorra 1 frt díjat fizet. zabad vívóknak vívő felszerelés kizárólagos használatá havi 1 frt.

— **Carmellini búcsufelépő.** Carmellini búcsufelépő a Biazin szálloda termében. M eddig is tette, egy a mai vadáson is arra törekedik, hogy minél kedesebb meglepetésh részesítse a nézőközönséget. Különösen szép látvány lesz a jövő ezredévpósta; a mely n tatvány kivitele, meglepő va is kellemes meglepetés, a melyben a hölgyözönséget részleg igazán meglektetés méltó élvezetesség. A m szór is minél változatosabb élvezetesebb legyen. Ajánljuk ezt a kiváló ügyessé embert minden érdeklődő komédiásoknak Szalon-equilibrium és elsőrendű mint ezermester, ötletes, találékos és minden tekintetben elismert méltó büvé. Kezdeté este 9 órakor.

— **Jámor Mihály** özkedvelt tánmester nagyszámú tanítványaival szorgalmasan készül a február 5-én tartandó vizgálsábjára. Hogy Jámor a moáni vizgálsáson fog azon erkölcsi siker ögött marad amit tizenhét évi kolozsvári ánczatlanítás által szerzett, több mint biztós.

— **Politikai afférek.** A képviselőház tegnapi üléséből kifoly



nek sem a szavuk, m a tolluk, sem  
júk nines megrendel. Gajári Odón  
a kijelentést magára vonatkoztatva, gróf  
a István és Dániel Gajr által fölvilágo-  
okat kért Ivánka Országtól, ki a maga  
ról Szentiványi Árpádt bízta meg kép-  
etével. Az ügyet valóságilag békésen in-  
el, miután Ivánka jelentéseit általa-  
ságban tette.

A másik affér Hentler Lajos és Heltai  
encz országgyűlési képviselők között tá-  
lt. A mikor ugyanis miniszterelnök az  
si zajban beszélt, gyorsírók körül va-  
sagos dulkodás támadt. Ebben a dulako-  
ásban Heltai Ferencz valahogy Hentaller  
Lajos kezéhez ért, a m-et ez inzultusnak vett  
és Szabó István és dr. Póth János által pro-  
vokáltatta Heltait. Heltai segédeként megne-  
vezte Kristóffy József és Bornemissza An-  
drás képviselőköt.

**Az új tőzsde-palota.** Bpestről  
írják, hogy az új tőzsde palota építésének  
költségeit hozzávetőlegesen kiszámították a  
telek árának megismerése után. 2530 négy-  
szögöl terület 450 frtjával, hozzá számítva  
az átíratási költségeket 1.200.000 frtot tesz.  
Figyelemmel arra, hogy a területből esetleg  
csak 1800 négyszögöl kerül beépítésre s  
tekintettel arra, hogy monumentális építke-  
zésre négyszögölenként 1300 frt szokás a  
fővárosban számítani, az építkezés költsége  
1.200.000 frt a telekkel együtt s így mintegy  
2.500.000 frtba kerülne az új tőzsde palota.

## Nyilatkozat.

A fővárosi lapok „Színész és kritikus”  
ezimen egy kínos ügyet tárgyalnak, mely na-  
pok óta szóbeszéd tárgyát képezi Kolozsvárt.  
Mivel nem szeretném, hogy a kérdéses köz-  
lemények félremagyarázásra adjanak alkal-  
mat, szükségesnek látom az ügy lefolyásáról  
és befejezésről tájékoztatni a közönséget.

Szerdahelyi Ferencz ur, a kolozsvári  
Nemzeti Színház csak nemrég szerződött  
tagja, valószínűleg nem lévén megelégedve  
azokkal a bírálatokkal, melyeket az „Ellen-  
zék”-ben írok: december 21-ikén az utcán  
durván megátadott s egyik színházi kriti-  
kumát emlégetve, nyilvánosan sértő szavak-  
kal illette.

Ere én azonnal fölkeríttem Hegyesi Vil-  
mos és dr. Várady Aurél urakat, hogy pro-  
vokálják Szerdahelyi Ferencz urat s a sér-  
tését elégtételt kérjenek tőle. Emeltet  
segédeket nevezett s a tárgyalások megke-  
zdődtek. Segédeim ez ügy elbírálására illeté-  
kesebb fórumot, becsületbíráskodást proponál-  
tak, amibe azonban Szerdahelyi ur nem akart  
belegyezni. Ere Hegyesi Vilmos és dr. Vá-  
rady Aurél urak, az ügynek ezen forum dön-  
tőnénál való elintézése nézetükkel nem  
egyeztek meg, lemondtak megbízatásukról  
a *prokládás fennmaradásával.*

Uj segédeimül Janovics Jenő és Heltai  
Nándor urakat neveztem meg, a kik a meg-  
szakadt tárgyalásokat folytatni akarták. Ek-  
kor azonban Szerdahelyi ur lovagias elégé-  
tételadási képességét illetőleg olyan adat ju-  
tott kezemhez, a mit kötelességemnek tar-  
tottam segédeimnek átadni. Hogy mi van az  
adatban: arról nem beszélek. Elég az  
hozza, hogy mihelyt az adat tartalmáról  
Szerdahelyi ur segédei tudomást szereztek,  
mélőtt tárgyalásba bocsátkoztak volna, érte-  
telték felüket, Szerdahelyi urat, hogy le-  
mondanak megbízatásukról. Magam pedig  
segédeimtől alábbi levelet kaptam:

Tek. Barabás Ábel urnak

Helyben.

Megbízatusunkhoz képest fölkerestük Szerda-  
helyi Ferencz ur megbízottait és velük az Ön  
és Szerdahelyi Ferencz ur közt fölmerült ügy  
elintézése végett a tárgyalások fonalát felvenni  
czélzunk.

Mihán azonban az Ön által Szerdahelyi  
Ferencz ur lovagias elégtételadásra való képes-  
ségét illetően nekünk átadott adat okán Szerda-  
helyi Ferencz ur segédei megbízatásuktól vissza-  
léptek, megtiszteltetésünket kénytelenek vagyunk  
megszüntetnek és ennek okán az ügyet a mi  
részünkről befejezettnek tekinteni.

Kolozsvár, 1898. decz. 25.

Jff. Heltai Nándor.

E jlvél vétele után az ügyet befejezettnek  
kinthetem s talán egyedüli kötelességem lett  
olna az adatokat, melyek miatt a tárgyalá-  
ok megiusultak, közölni. Én azonban,  
sapa hűnánitásból, nem akartam ilyen mó-  
on Szerdahelyi Ferencz urat megfosztani  
tól, hoj ügyét lovagias uton intézze el.  
Ártam, hogy Szerdahelyi ur új segédekét  
vez és ezekkel véteti fel a tárgyalások  
megszakadt fonalát. Ez nem történt, hanem  
helyett Szerdahelyi Ferencz ur lovagias  
ny intése közben ismételte korábbi inzultu-  
sát. Ez a magatartás, eltekintve az érin-  
t. adatoktól, már magában megfosztja őt  
a képességtől, hogy lovagias elégtételt  
asson az ügyet így kénytelen voltam  
n aton befejezettnek tekinteni.

Myl azonban sértés történt s lovagias  
n elégtételt nem kaphattam, a Szerda-  
helyi Ferencz urra nézve egyedül illetékes  
n, a *bűnfenyítő bírósághoz* fordultam meg-  
e.

Amennyiben a sértés nyilvánosan és  
n kötelességem teljesítése közben ért,  
n kötelességem nyilvánosan és

szükségesnek láttam magamat a nyilvánosság  
előtt igazolni és ez ügyben követett maga-  
tartásomat a nagyközönség ítélőszéke elé  
bocsátani.

Barabás Ábel

az „Ellenzék” munkatársa.

## SZÍNHÁZ.

**Váljunk el.** Sardou „Váljunk el”  
című darabja, mely az igazi francia szel-  
lem egyik legjelesebb terméke, hosszú időnkig  
nem fog elévülni: mindig ugyanazt a hatást  
gyakorolja a közönségre. Tegnap ezt a da-  
rabort igen jó előadásban láttuk. Fenyvesi Emil,  
ki ez este utolszor lépett fel, csupa finom-  
ság, csupa leleményesség volt. Ez az ő igazi  
tere, melyen nagy és jelentős sikereket ért  
el. El kell azonban ismernünk, hogy a ki  
Da la Mare-t és De Prunellest — máskor  
Csukla-t és Saengáli-t ilyen kitűnően és nagy  
sikerral játssa el, az megérdemli, hogy kiváló  
művésznek nevezzük. Fenyvesi kitartó szor-  
galommal olyan sokoldalú művészé küzdötte  
fel magát, minő kevés van a fővárosi szí-  
nészgárdában. Sikeres estje volt *Miklósi*  
Ilonának, ki ügyesen, elevenen játszta Cyp-  
riennet és sok tapsot kapott. *Pataki* (Adhemar)  
jó volt különösen az utolsó felvonásban? *Leővey*  
egy impertinens pincézt, *Turhányi* és *Ivá-  
nyi* pedig a komornát és komornyikot játsz-  
ták sikerülten.

### Heti műsor.

Hétfő: Boccaccio.  
Kedd: Mozgó fényképek. (Szünet.)  
Szerda: Mozgó fényképek. (Szünet.)  
Csütörtök: Zsidónő.  
D. u.: Böregér.  
Péntek: Este: Himfy dalai.  
Szombat: Az élet álom.  
D. u.: Nani.  
Vnsárnap: Este: Egy könnyelmű leány.

**A színműpályázat sorsa.** A kolozs-  
vári Nemzeti Színház igazgatósága a következő  
sorok közlésére kért föl: „Az igazgatósághoz  
több oldalról intézett tudakozódásra kijelent-  
jük e helyen, hogy a kolozsvári Nemzeti  
Színház kettős pályázatára beérkezett szín-  
művek fölött a pályabírák döntése január  
15-ig föltétlenül megtörténik.”

**Megyeri Dezső távozása.** Megyeri  
Dezső a kolozsvári Nemzeti Színház volt  
igazgatója holnapután Budapestre utazik,  
mivel már január 3-ikán részt kell vennie a  
Vigszínház próbáján, hova elszereződött. A  
kiváló művész első fellépte egy újdonság  
főszerepében lesz, január közepe táján. Meg-  
yeri Dezső, bár maga a fővárosban fog  
lakni, családjá továbbra is Kolozsvárt  
marad.

**Kolozsvári színész-nő Kecskemé-  
ten.** Kövy Kornélia, a kolozsvári színház  
tagja, ki nehánszor apróbb szerepekben ná-  
lunk is bizonyosságot tett tehetségéről, Kec-  
skeméten vendégszereplése alkalmával szép  
sikert aratott és szerződést is ajánlott fel  
neki az ottani színgazgató. A kisasszonyról  
következőket olvassuk egyik kecskeméti  
lapban:

„Kövy Kornélia „Odetta”-ben Beran-  
geret játszotta kedvesen. A kisasszony kezdő még,  
de igen ügyes és rövid idő alatt szép sikereket  
ért el, mert csinos arca és üde hangja van. A  
közönség igen barátságosan fogadta a fiatal, ro-  
konszenves vendéget és többször tapsolta lámpák  
elő. — Kövy Kornélia „Magdolna”-ban, mint  
Magdus már bátrabb volt, egyszerű, természetes  
és mesterkéletlen játéka következből érvénye-  
sült. Sok jót jósolunk neki. Hogy a közönség ro-  
konszenvét megnyerte, azt a taps és kihívások ta-  
nusították.”

## IRODALOM.

**Erdélyi Gazda.** Az „Erdélyi Gazda”  
című havonként megjelent lap mai naptól  
kezdve hetilappá alakult. Az Erdélyi Gazda-  
sági Egylet ezen közlönyét, melyet *Tokaji*  
László szerkesztett, s melyről országsszerte  
elismerték, hogy egyike a legjobb szaklapok-  
nak, azért kellett megőviteni, mert rendkívül  
nagy pártolónak örvendett tartalmas voltá-  
nál fogva. A lap most nem könyv, hanem  
nagy újságalkakban fog megjelenni s addig is,  
míg bővebben szólhatunk róla, ajánljuk a  
gazdaközönség figyelmébe.

„Kolozsvári Lapok” első száma  
igen érdekes tartalommal megjelent. Bőveb-  
bet hétfőn.

## Mulatságok.

A jogász bál. A jogász bál február 2-án  
lesz. A rendező bizottság már megis ala-  
kult. A bál íródjá Fötér 12 sz. II. emeleten  
van. Az *álarozos bál* rendező bizottsága is  
most szervezkedik. A bál a városi vígadó ter-  
meiben február 7-én lesz. A bált a kolozsvári  
ábrázoló és festőművészek, írók és más bo-  
hém emberek rendezik.

A csütörtökön tartott fillér-estély igen  
szépen sikerült. Az estélyen nagy közönség  
vett részt. A hölgyek koszorújában ott láttuk  
a következőket:

Albach Gézané, Polcz Rezsóné, Meskó  
Lukácsné, Biró Jánosné, Czirják Albetné, Dá-  
vid Antalné, Fekete N. Béláné, Dobál Antalné,  
Geréb Mártonné, Szatmári Ákosné, Szatmári  
Elekne, Kiss Sándorné, Vollnhofér Fe-  
renczné, Heinrich Józsa, doktor Melezné,  
Török Istvánné, Babos Sándorné, Velléné,  
Lehmann Robertné, Polcz Rózsika, Deák Ma-  
riska, Trandafir Meláné, Dobál Margit, Ga-  
bányi Margit, Kántor Irma, Udvarhelyi Ilonka,  
Krupecz Mánya, Babos nővérek, Csiki Iduska,  
Szatmári nővérek, Bodó nővérek, Meltzl Ida,  
Haller Margit, Csernyánszki nővérek, Török  
Annuska, Keresztély Pirooska, Czirják Mariska,  
Czirják Lottika, Geréb Ilonka.

Az estély anyagilag is sikerült, mert 36  
frt 40 krt hozott a szegények részére. E hu-  
mánus testület megérdemli a legnagyobb  
pártfogást.

## Gyászrovat.

Idősebb D. P. Ábrahám Antal nyugal-  
mazott körjegyző Egeresen meghalt.

### Jótekonyság.

A kolozsvári mensa academica  
részére újabbán adakoztak: Weinmann Ist-  
ván 2 frtot, Haraga Bogdán, dr. Balázs Ist-  
ván gym. tanárak 50—50 krt, dr. Böhm  
Károly egyetemi tanár 20 frtot, Káhn Nát-  
hán Samu regálé bérő 50 frtot, egy magát  
megnevezni nem akaró mezővárosi földbirtokos  
30 frt. Joghallgatók segélyző egylete 1898 9-ik  
tanévre segély czímen 150 frtot, a mi kir.  
pénzügyminiszterium, a XIX-ik államsorsjáték  
tisztja jövedelméből 1897. júniusban leküldött  
14.185 frt 59 krhoz, potlólág 207 frt 51 krt.  
Fogadják a nemesszövü adakozók hálás kö-  
szönetét a diáksztal felügyelő bizottsá-  
gának.

Orbók Ferencz,  
mensa ac. pénztárnok és a f.  
ü. biz. tagja.

### Az ujévi malacz.

Az ó-esztendő utolsó napján nagyon  
élénk malacz forgalom van minden péczen,  
így a kolozsvárin is. A bizott libák, kappan-  
ok, ruczák, pulykák és mindenféle szárnyas  
jósádogok ilyenkor kelendőség nélkül, nagy  
szomoruan gubaszkodnak és dideregnek. Min-  
denkinek csak malacz kell.

A pirosra, ropogásra megsült malacz  
nem is megvetendő éleled. Sőt az első kö-  
zött foglal helyet, bár sokan vannak, a kik  
semmivel sem becsülik kevesebbre a pulyka  
mellett a körvér libacombot.

Minthogy a világon semmim történi-  
ok nélkül, igen természetes, hogy meg van a  
maga oka az ujévi nagy malacz-keresletnek is.  
Ez az ok pedig abban rejlik, mert az embe-  
rek ujév első napján nem szeretik a szár-  
nyas állatokat. Pedig furcsa adag, hogy fölvi-  
gosodott század végén is babonások vagyunk.  
A tudomány ha még egyszer olyan hatalmas  
lépéseket tesz is, az emberek jelleméből soha  
nem fogja kitörölni azt a jellemzést, mely  
vonzódik a misticismushoz, a titkozatossá-  
gokhoz.

A malacz-kereslet ebben leli magyará-  
zatát.

Ha nem is esküszünk rá meg, de mégis  
valami magyarázhatatlan sejtelen mind azt  
zsongja a fölünkbe, hogy az uj év kezdetén  
okvetlen szükséges, hogy asztalunkon malacz  
legyen.

Mert a disznó nagy szerencsét jelent, a  
szárnyas állat szerencsétlenséget.

Mert a disznóval hízik és megállapodik  
szerencsénk, míg ellenben a szárnyas állattól  
elrepül.

Mert a disznó befelé tur, míg a tyuk  
kifelé kapar.

Aztán megtörténhetik, minthogy meg is  
történik, hogy a balsors annyit keserűsített,  
annyi bánatot mér az emberre egy éven át,  
hogy belerendül az oldalbordánk is, pedig ott  
volt ujév első napján a pirosra sült ropogós  
malacz, hanem azért mégis ragaszkodunk az  
uj évi malacz-babonához és titkos megelé-  
gedéssel gondolunk arra, hogy milyen jó a  
malacz az ujévi asztalon és milyen csapás a  
szárnyas állat.

Ezt a hitet pedig semmiféle tapasztá-  
lat ki nem irtja belőlünk.

Ezért keres aztán uj évre minden gazd-  
asszony malacozot.

## LEGUJABB.

(Az „Ellenzék” táviratait, telefon tudósításait  
és sürgöny-leveleit.)

### A nagyszebeni metropolita- választás.

Nagy-Szeben, decz. 20.

A kongresszus mai ülésén felolvas-  
ták az igazoló-bizottság jelentését a  
kongresszusi képviselő-választásokról és  
egy kivételével igazolták az összes vá-  
lasztásokat. Azután a holnap délelőtt 10  
órákor leendő metropolita-választás sza-  
vatszédő bizottságába és a költségve-  
tési bizottságba bevalasztották Mustá,  
Cosma és Rotariu kongresszusi tagokat.  
Annak a felirtnak a szerkesztésével, a  
melylyel a választási aktust legfelsőbb  
jóváhagyás végett a király elé terjesztik,  
az elnökséget bízták meg. Délután  
előértekezlet lesz a holnap választás  
előkészítése tárgyában.

### A válság.

Budapest, decz. 31.

Kormányparti forrásból írják: Nem lesz  
kompromisszum. Ezt hangoztatta tegnap  
már minden képviselő a házban. Vannak ugyan  
egyesek a szabadelvűpártban, a kik annak a  
hangulatnak igrkezeknek kifejezést adni, hogy  
*Bánffy el kell ejteni*, csak hogy a szabadelvű-  
párt egysége megmaradjon. Ez a hangulat  
azonban elenyészik a szabadelvűpárt zömé-  
nek ama magatartása mellett, mely azt mondja,  
hogy semmi szín alatt nem szabad Bánffy  
bukni hagyni.

Érdekes a szabadelvűpárt tagjainak han-  
gulata a dissidensekkel szemben. A szabad-  
elvűpárt a Tisza-lexet nem azért terjesztette  
a pártkonferencia elé, mintha azt törvény-  
erőre akarja volna emeltetni a házban, hanem  
azért, hogy kényszerítse azon elemeket a ki-  
lépésre, a kik az utolsó időben elégtelen-  
kedtek s mindenben gátolni igrkezektek a kor-  
mány működését.

A párt örül (?) hogy megszabadult azon  
elemektől, a kik már ugy is kellemetlenekké  
kezdtek válni.

Ellenzéki részről e híreket teljesen  
megcáfolják azok a tények, melyek  
legutóbb is a parlamentben lefolytak.

**Az ellenzék el van határozva  
a végső küzdelemre s az alkot-  
mány megmentéséért nem tér ki  
az élet-halál harcra elől.**

A három napos országgyűlési szü-  
netet arra fogja felhasználni, hogy egy-  
más közt megállapítsák az egyöntetű  
eljárást, melyet ujév után ugy a parla-  
mentben, mint a parlamenten kívül foly-  
tatni fognak a Bánffy-kormány ellen.

Jó forrás szerint gróf Andrássy  
Gyula Széll Kálmánnal együtt mindent  
elkövetnek, hogy még ujév előtt a vál-  
ságos helyzet megszüntetessék.

Többen arról vannak meggyőződve,  
hogy a király az utolsó órában elfogja  
háritani az alkotmányválságot a nem-  
zetről.

### Halálozás.

Budapest, decz. 31.

Hunyady László gróf titkos tanácsos, a  
főrendiház tagja Bpestben meghalt.

### Pártértekezletek.

Budapest, decz. 31.

A tegnapi országgyűlés után az  
országgyűlési ellenzéki pártok értekez-  
letre jöttek össze.

A függetlenségi pártban Kossuth  
Ferencz előadta, hogy az ország tisz-  
teli és tisztelni akarja a törvényt és  
az állami rendet, ezt akarja a parla-  
ment ellenzéke is. Csak azt nem akarja,  
hogy annak a miniszterelnöknek sza-  
vatzassék meg az indennitás és az  
abban rejtő bizalom, aki ezt a bizal-  
mat teljesen eljátszotta. Arról van szó,  
hogy eltávolíttassék a kormányról az,  
aki nagyokat vétkezett az alkotmány,  
a törvények, a politikai erkölcsök ellen.

A függetlenségi párt minden lehe-  
tőt megtett arra, hogy az alkotmány  
Bánffy merénylete ellen biztosíttassék,  
de sajnos, mindezideig nem sikerült  
annak legnagyobb ellenségét: Bánffy  
Dezsőt a miniszterelnöki székből eltá-  
volítani. Kossuth Ferencz beszédére a  
párt egyhangulag kimondotta:

hogy nem akarják akaratukat a  
többség akaratával szemben érvényesi-  
teni, **de ex-lex esetén minden  
megengedett eszközzel küzdeni  
fognak tovább még nagyobb el-  
szántsággal és odaadással.**

Bartha Ödön indítványára elhatá-  
rozták, hogy mindjárt az első ülésen  
indítványozni fogják a **kormány vád-  
alá helyezését.**

A javaslat betervezésével Bartha  
Ödönt bízták meg.

Ujévkor üdvözölni fogják testületi-  
leg Madarász korelnököt.

A párt intéző bizottsága folytonos  
permanenciában marad.

A nemzeti párt szintén tartott  
értekezletet tegnap este.

Egyhangulag kimondta az **ob-  
strukciót.**

A néppárt Molnár János elnökle-  
te alatt elhatározta, hogy a legerősebb  
**obstrukcióval** fog élni mindaddig,  
míg Bánffy ül a miniszterelnöki székben.

### Afférek.

Budapest, decz. 31.

A Horánszky-Aczél-Halassy ügyben  
a becsületbíróóság tagjai: gróf Csáky  
Albin, gróf Széchenyi Béla, Széll Kál-  
mán.

Elnöke herczeg Lobkovitz.

A becsületbíróóság egész nap ta-  
máskozott, de még nem döntött.

Az Ivánka-Gajári Heltai-Hentaller  
afférek békésen elintéztettek.

### A kvóta.

Budapest, decz. 31.

A bécsi Wiener Zeitung mai szá-  
ma közli a kvótának 1899 év vé-  
géig változatlan főtartására szóló  
császári rendeletet. **Továbbá a 14 §.  
alapján egy évre meghosszab-  
bitja a vámszövetséget.**

A magyar hivatalos lap ugyancsak  
ma hozta a kvóta meghosszabbítását  
1 évre.

### A Horánszky-ügy.

Budapest, decz. 31.

A Horánszky-ügyben alakult be-  
csületbíróóság ma délelőtt folytatta ta-  
nácskozásait, de mindeddig eredményre  
nem tudott jutni.

### Véres gyilkosság.

Budapest, decz. 31.

Damjanich-utczában Pollácesk Samu  
fűszerkereskedő boltjának pinczéjébe tegnap  
este egyik elbocsátott segédje, a 16 éves  
Andrics Illés belopódzott és ott rejtőzött  
reggelig.

Mikor Pollácesk reggel felkelt, hogy a  
boltot kinyissa, előrohant, a czukorvágó kés-  
sel fejére ütött, mire dulakodni kezdtek.

Andrics folyton ütötte Pollácesk fejét a  
kés élével, míg össze nem esett. Ekkor a  
szálamivágóval többször torkon szurta, 15  
frt aprópénzt összeszedett és ujából a pinczébe  
rejtőzött.

A család mitsem tudott, s csak akkor  
riadtak fel, mikor a rendőr beszolt, hogy  
miért nem nyitják ki a boltot.

A gyilkost az odaérkezett őrség teknő-  
ben fekvé találta s minthogy nem akart a  
pinczéből előjönni, a rendőrmester tüzet  
vezényelt. Erre előjött a gyilkos és megval-  
lotta, hogy éjjel akart menekülni, de a bolt  
kulcsa a zárba belétörött.

Főszerkesztő:

**BARTHA MIKLÓS.**

Felölös szerkesztő és laptulajdonos:

**MAGYARY MIHÁLY.**

## NYILTÉR.

Jóakaróimnak és barátainknak, ép ugy  
kedves növéndékeimnek és azok kedves szü-  
löinek ezen az uton **boldog ujévet ki-  
vánok.**

Ziegler József

táncztanító.

Telefon: 394.

Telefon: 394.

## Üzlet áthelyezés.

Van szerencsém t. vevőimnek b. tu-  
domására hozni, hogy *január hó 2-án* áthe-  
lyezem **borkereskedésemet Belkúrály ut-  
ca 10. sz. alá**, hová azontul b. rendelmé-  
nyeiket intézni sziveskedjenek.

Egyuttal bátorodom értesíteni, hogy  
csakis előzetesen hatóságilag megvizsgált és  
kifogástalannak minősített **borokat** fogok  
árusítani.

Kiváló tisztelettel

**ENGELMANN H.**

borkereskedő.

5—5

**Gazdák Figyelmébe!**  
Erdélyi Gazda  
1899. január 1. től:  
**hetilap lesz!**  
Szerkesztő:  
Tokaji László, ar. E. G. E. titkosa.  
Előfizetési ár 1 évre: 6 forint; 1/2 év  
re: 3 frt; 1/4 évre: 1 frt. 50 kr. Előfize-



